

"De wereld zal niet vernietigd worden door hen die kwaad doen, maar door hen die toekijken en niets doen" (Albert Einstein)

Wat kan de geschiedenis ons leren over de toekomst van België? Een lezing door BE2030 georganiseerd in samenwerking met historicus Bruno De Wever.

Vele leden en niet-leden van BE2030 waren op zondag 16 oktober aanwezig om de door BE2030 georganiseerde conferentie met historicus Bruno De Wever bij te wonen over het onderwerp: "Wat vertelt de geschiedenis ons over de toekomst van België"? De conferentie werd gevolgd door een levendig debat, waarna de professor zich waagde aan een hypothese over een mogelijke zevende staatsvorming na 2024.

Volgens Bruno De Wever kan de toenadering tussen N-VA en Vooruit worden verklaard door het vooruitzicht op succes met de PS-N-VA-alliantie die Bart De Wever na de vorige verkiezingen probeerde te vormen. Volgens Bruno De Wever zou de financiële onzekerheid in het zuiden van het land de PS van Paul Magnette ertoe kunnen brengen om het resterende federale België "op te offeren" in ruil voor extra geld voor Wallonië. Volgens de professor is de 'onafhankelijkheid van Vlaanderen' logischerwijze de volgende stap die de Vlaamse beweging wil zetten.

Vlaamse onafhankelijkheid is zeker niet wat de meeste Belgen willen. Maar dat leek Bruno De Wever niet echt te raken. Zij die België verkiezen, tonen te weinig hun gehechtheid aan ons land en zien hun standpunten te weinig vertegenwoordigd in de politiek.

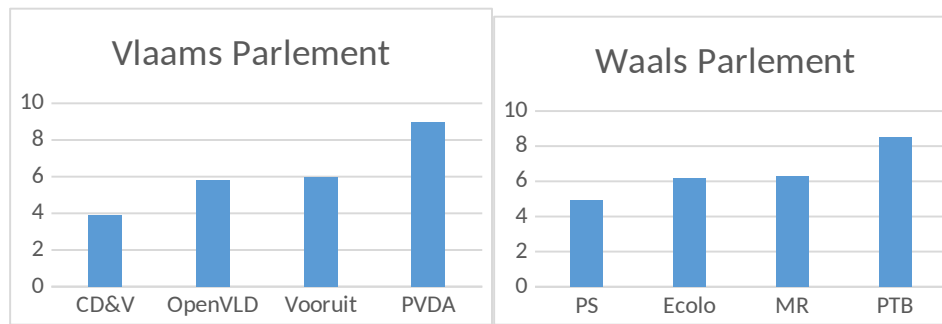
BE2030: voor een verenigd en solidair België

Met haar initiatieven geeft BE2030 zichtbaarheid aan de zwijgende meerderheid van Belgen die, zowel in het Noorden als in het Zuiden, weigeren hun land opgeofferd te zien aan de politieke ambities van populistische politici. En deze aanpak lijkt vruchten af te werpen. Uit een recente enquête blijkt dat er bij de parlementsliden een beweging groeit pro-herfederalisering van sommige bevoegdheden. Een nieuwe trend, nog timide, maar wel bemoedigend. Het toont aan dat inspanningen niet tevergeefs zijn en moedigt ons aan om met uw steun onze acties voor een sterker België voort te zetten.

Volgens een recente enquête van het CRISP (Centrum voor Research en Socio-Politieke informatie) stijgt het gevoel van Belgische identiteit bij de parlementsleden in het hele land, evenals het idee om de bevoegdheden opnieuw te federaliseren.

Na veertig jaar van staats hervormingen en het versnipperen van het land spreken de Belgen zich steeds meer uit tegen deze inefficiënte versnippering van bevoegdheden en willen zij een beter bestuurd land. Dat geldt ook voor de premier, als je het goed leest in het blad "Wilfried". En voor veel burgers, als men de opiniepeilingen mag geloven. Ook voor heel wat parlementsleden, als we deze keer de studie van Crisp (Centre for Socio-Political Research and Information) mogen geloven.

In het algemeen melden de enquêtes al enige tijd een consistente verschuiving in de opinie ten gunste van een meer Belgisch en federaal België. Zelfs in het Vlaams parlement. De enquête richtte zich tot alle parlementsleden van het land, op diverse niveaus, en de trend wordt overal bevestigd. Wanneer we de N-VA en Vlaams Belang buiten beschouwing laten, zien we dat een meerderheid van de Nederlandstalige volksvertegenwoordigers open staat voor een herfederalisering (6 punten voor de Open VLD, 5,8 voor Vooruit, 9 voor de PVDA, slechts 3,9 voor de CD&V, die aarzelt...).

Dezelfde grote enquête toont een min of meer algemene heropleving van de pro-Belgische gevoelens. We zeggen "min of meer" omdat ook hier de N-VA en Vlaams Belang, waar de Vlaamse identiteit per definitie dominant is, zich onderscheiden van de andere partijen.

Buiten deze twee partijen voelen onze verkozenen zich in het zuiden (9 punten voor de Franstaligen), in het noorden (6 punten voor de Nederlandstaligen) meer Belg dan Waal, Vlaming of Brusselaar.

"Meer efficiëntie" en "vereenvoudiging"

Met uitzondering van de parlementsleden van N-VA en VB, voelen de de anderen zich meer Belg. En over het algemeen willen ze herfederaliseren in plaats van nog meer te regionaliseren. De argumentatie achter deze "herfederalisering" is een versterking van de bevoegdheden van de federale overheid, met het oog op "meer efficiëntie" en "vereenvoudiging".

We herinneren ons dat de regering-De Croo een online burgerraadpleging heeft georganiseerd, "Een land voor morgen". Het is wachten op de bevindingen. Mogelijk wordt de positieve tendens daar bevestigd.

De Crisp-enquête, die op zichzelf verhelderend is, geeft een trend aan, maar ook niet veel meer dan dat. Uiteindelijk zullen de machtsverhoudingen tussen de partijen na de verkiezingen bepalend zijn, zoals Bruno De Wever aangaf tijdens zijn lezing.

Het werk van BE2030 is nog lang niet klaar.

Opinie

Laten we de communautaire loopgraven definitief dichtsmijten

De gemiddelde Belg houdt zich niet al te veel bezig met politiek. Eerder met de jaarlijkse vakantie, de stijgende prijzen van levensmiddelen, de barbecue met de burens of de veel duurder wordende energie en brandstof. Te midden van al het politieke gekrakeel is er wel een erg belangrijke stem die wordt vergeten: die van de talloze, vaak stemloze Belgen die het communautaire gehakketak uitermate moe zijn en die snakken naar meer harmonie, eenheid en solidariteit in dit kleine landje. Her-federaliseren is voor hen géén taboe.

De pijnlijke en slepende coronacrisis maakte in ons land uitermate duidelijk hoe moeilijk het is om ernstig beleid te voeren wanneer je een bevoegdheid zoals die voor volksgezondheid uitsmeert over diverse niveaus. Al bij al is België de coronacrisis nog redelijk doorgekomen maar veel Belgen zijn ondertussen tot het besef gekomen dat het noodzakelijk en wenselijk is om gezondheidszorg in één hand te brengen en op federaal niveau te organiseren. Bij een deel van de politieke wereld ontbreekt dit besef nog, maar weinig kan ons nog verbazen. Vele experts uit de gezondheidszorg en ziekenhuisdirecteurs pleitten al eerder voor een her-federalisering van de gezondheidszorg. Wie kan het beter inschatten dan zij? [1]

Inefficiënte versnippering

Ons land leed zwaar onder de gevolgen van de versnippering van de gezondheidszorg, 'waar maar liefst 9 excellenties bevoegd voor zijn'. Desondanks zijn we er behoorlijk in geslaagd om een eenheid van commando te creëren over het grondgebied. Daarmee is bewezen dat het laagste niveau niet altijd het meest geëigende bestuursniveau is. Het is precies daarom dat de laatste jaren meer en meer over een her-federalisering van bepaalde bevoegdheden gesproken wordt, en dit zeker niet alleen door mensen met Belgicistische sympathieën.[2]

Vanuit diverse hoeken in de samenleving wordt ook steeds meer de vraag gesteld of we ook op andere vlakken niet beter af zouden zijn met een ééngemaakt beleid, bijvoorbeeld inzake ouderenzorg, kinderbijslagen, sociale uitkeringen, sociale voorzieningen, mobiliteit, klimaat, milieu en energie. Op deze manier zullen we ook beter met één stem kunnen spreken in Europees en internationaal verband. [3]

Waarom erkennen niet meer politieke partijen dat het nu welletjes is geweest met het splitsen van bevoegdheden en dat de tijd is aangebroken om ook eens in de omgekeerde richting te kijken en de bevolking niet langer te compartimenteren op basis van communautaire dogma's? Meer en meer burgers trekken de gefundeerdheid van die laatste ondertussen in twijfel. Want wat wil de Dorpsstraat liever: meer splitsing en dus ook meer gelegenheid tot blokkering, of meer eenheid en een beter bestuur voor iedereen? Wij denken het laatste.

Geen fundamentele verschillen

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat er in het algemeen geen fundamentele verschillen in opvattingen zijn in het noorden of zuiden des lands. [4] En toch is onze volledige staatsinrichting gebaseerd op het axioma dat Nederlandstaligen en Franstaligen volledig verschillend zijn en ook volledig verschillend denken. De bevolking denkt meestal niet in termen van Vlaams-Waals. Toch is dat het kader waarin veel politici nog altijd vast lijken te zitten. De vraag is of dat kader niet aan herziening toe is.

De solidariteit met de overstromingslachtoffers in de Vesderstreek was een geweldige uiting van gemeenschapszin onder Belgen uit alle hoeken van het land. Zo iets is véél meer waard dan stoere communautaire uitspraken gericht tegen zij die aan de andere kant van de 'taalgrens' wonen. Die solidariteit tussen burgers stond trouwens in schril contrast met de kennelijk bestaande wettelijke onmogelijkheid voor het federale niveau om het getroffen gebied in het zuiden van het land rechtstreeks te steunen met een financiële tussenkomst. De bijzondere financieringswet laat namelijk niet toe dat gewestelijk uitgeoefende bevoegdheden federaal gefinancierd worden.

Een aantal politici verwijst vaak naar Zwitserland als model. De Zwitsers hebben inderdaad een goed bestuurd federaal land met burgers die niet allemaal dezelfde moedertaal delen. Wat in Zwitserland wél aanwezig is en wat bij onze te dikwijls ontbreekt, is het streven naar het algemeen belang van álle burgers, welke taal ze ook spreken of in welk landsdeel ze ook wonen. Waarom is dit in België dan zo moeilijk? In Zwitserland wordt het federalisme niet uitgespeeld tegen het nationale niveau. Je hebt er ook geen separatisten, toch niet van betekenis. Landen als Zwitserland bewijzen dat het bestaan van diverse landstalen geen blok-aan-het-been hoeft te zijn om zich één land te voelen en om efficiënt te besturen, rekening houdend met de verscheidenheid die er is. Hoe belangrijk zullen taalverschillen trouwens blijven in een EU die almaar diverser wordt in vele opzichten?

Wij zijn ervan overtuigd dat België zoveel meer bereiken en beter kan presteren door veel meer de nadruk te leggen op een gezamenlijke aanpak. Dat betekent voor ons dat een aantal bevoegdheden zeker in aanmerking komt voor herfederalisering. Na 6 staatsvormingen met alleen maar splitsingen, is het meer dan ooit duidelijk dat niet alles wat we "zelf" doen, ook effectief beter gedaan wordt. De enige zekerheid van heel wat splitsingen is helaas meestal de meerkost voor de burger. Als daar dan geen duidelijk beter en op maat gesneden beleid tegenover staat, heeft men die burger geen dienst bewezen. Integendeel.

Federale dynamiek

In de 21ste eeuw moeten we - eindelijk - afstappen van het communautaire hokjesdenken. Laten we de communautaire loopgraven definitief dichtsmijten. Laten we ook een kruis maken over het hardnekkige idee dat Nederlandstalige Belgen steevast en zowat op alle vlakken anders in elkaar zitten dan Franstalige Belgen. Zonder onze Duitstalige landgenoten en nieuwe Belgen te vergeten. Laten we nuchter bekijken wat we beter op federaal niveau kunnen regelen en bestieren, ten voordele van alle Belgen. En laten we vooral ook meer aandacht besteden aan de cohesie en slagkracht op federaal niveau (zoals het regeerakkoord van de Vivaldi-regering voorziet). In plaats van ons op allerlei vlakken alleen maar blind te staren op regionale verschillen en vermeende verschillen op taalbasis. Sommige politici en partijen hebben er helaas hun handelsfonds van gemaakt om deze verschillen uit te buiten en uit te vergroten om mensen tegen elkaar op te zetten.

Wij menen dat daar veel meer tegengewicht tegen moet komen. Te veel politici doen echter nog te weinig moeite om in de verscheidenheid die er wél is in ons land, de eenheid te zien en de voordelen daarvan te exploiteren. Eendracht maakt wel degelijk macht. Onze wapenspreuk heeft nog niets aan waarheid ingeboet. We zouden alleen graag zien dat ze meer in de praktijk zou worden omgezet en zijn ervan overtuigd dat dat de beste manier is om de bevolking te dienen.

BE2030

Bronnen:

[1] <https://www.demorgen.be/meningen/twintig-experts-herfederaliseer-de-zorg-b2e90c12/>

<https://www.bruzz.be/samenleving/meerderheid-van-ziekenhuisdirecteurs-wil-gezondheidszorg-herfederaliseren-2020-11-10>

<https://lavamedia.be/meer-eenheid-is-goed-voor-de-gezondheid/>

[2] zie bvb.: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/04/15/samen-voor-een-belgie-met-toekomst/>

[3] zie bvb.: <https://www.dewereldmorgen.be/community/betere-staatkundige-structuur-moet-belgie-versterken-en-nieuwe-dynamiek-geven/>

[4] [https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/06/04/ze-stemmen-anders-maar-walen-denken-niet-zo-veel-linkser-dan/#:~:text=geen%20VRT%2Dprofiel%3F-Ze%20stemmen%20anders%2C%20maar%20Walen%20denken%20niet%20\(zo%20veel\),een%20onderzoek%20van%20vijf%20universiteiten.](https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/06/04/ze-stemmen-anders-maar-walen-denken-niet-zo-veel-linkser-dan/#:~:text=geen%20VRT%2Dprofiel%3F-Ze%20stemmen%20anders%2C%20maar%20Walen%20denken%20niet%20(zo%20veel),een%20onderzoek%20van%20vijf%20universiteiten.)

Volgende acties

18 december 2022-solidariteitsactie: De succesvolle actie van vorig jaar wordt dit jaar herhaald. Wie warme kledij heeft die hij niet meer gebruikt (jassen, mutsen, handschoenen, truien, dekens...kan deze uitdelen aan daklozen in Brussel of in andere steden.

BE2030 doet een oproep tot de vrijgevigheid van haar leden en tot vrijwilligers die bereid zijn om dit in hun stad te organiseren. Meer info of vragen: secr@be2030.be

Oproep tot vrijwilligers.

BE2030 zoekt:

- een lay-out ontwerper die onze volgende newsletter een mooie vorm kan geven
- kandidaat bestuurders die bereid zijn om deel te nemen aan het beheer van de vzw
- Organisator die in augustus 2023 een flashdance kan organiseren in Brussel.

De kandidaten kunnen zich aanmelden per mail naar secr@be2030.be